
Glimrende om å bli god på kommunikasjon

ANMELDELSER

EDVIN SCHEI

Professor i allmenntidisin, Universitetet i Bergen

Trond A. Mjaaland, Bård Fosli Jensen

Kommunikasjon med pasienter

192 s. Oslo: Universitetsforlaget, 2020. Pris NOK 329

ISBN 978-82-15-04601-3

Dette er den beste boken om pasientkommunikasjon jeg har hatt mellom mine hender. De 178 oversiktige sidene osrer av at forfatterne, erfarne kommunikasjonsundervisere, har lært av sine kursdeltakere hva de må si for å bli forstått. Dessuten har de skjønnt at leserens tillit til kloke råd og innsikter forsterkes av et språk som er enkelt og kraftfullt, personlig i tonen, båret av detaljerte eksempler, og strippet for akademisk teori som leseren kan finne andre steder. Samtidig er den langt mer enn en kokebok – forfatterne tar leseren på alvor ved å forklare *hvorfor* man skal gjøre som de sier.

Så hvorfor skal du lese boken og trene på det som står der? Fordi bedre kommunikasjon har et kolossalt potensiale for å få mer helse ut av ressursene som øses inn i helsevesenet. Målet er ikke tilfredse kunder. Som forfatterne syrlig poengterer, er «dagens fokus på pasienttilfredshet bekymringsverdig». Man kan enkelt skape tilfredshet ved å gi pasienten en ressurs – MR, sykmelding eller antibiotika. Å skape tilfredshet ved å interessere seg for hva folk tror og tenker, og slik skape trygghet, forståelse og etterlevelse, er derimot ikke så dumt.

Alle klinikere har alltid mer å lære om hvordan de kan bruke seg selv for å oppnå bedre resultater. Leger som trener på atferdspsykologi, etisk påvirkningspsykologi og lege–pasient-kommunikasjon oppnår flere korrekte diagnoser, mer treffsikker utredning, bedre resultater av behandling, bedre helse for pasientene, og en kontinuerlig bonus i form av arbeidsglede og takknemlige tilbakemeldinger. Jeg har undervist og forsket på kommunikasjon i 25 år, og trent på å bruke kunnskapen i titusener konsultasjoner. Men i stedet for å føle meg utlært, er jeg heller blitt mer og mer vitebegjærlig, og forventer nå å bli overrasket i nær sagt hver eneste pasientsamtale. For å klare dette må jeg holde mine legeimpulser i sjakk, jeg må bruke en *metode*. Det er denne metoden, den pasientsentrerte kliniske kommunikasjonen, og hvordan man kan trene for å lære å bruke den i egne samtaler, som er bokens gave til leseren. Den gjør at du kan tenke på de biomedisinske oppgavene, og samtidig styre hvordan du som lege oppfattes og påvirker tanker, følelser og atferd hos den gråtende treåringen og hans engstelige far. Et av bokens mange eksempler er en spennende fortelling om akutt arterieblødning fra et stort glasskår, og hvordan operatøren på 113 gjennom telefonen får sønn og kone til å legge livreddende turniké på fars lår mens ambulansen nærmer seg.

Har vi tid til dette da? Ja det har vi. Konsultasjoner som ikke virker, derimot, er bortkastet tid.

Publisert: 27. juni 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0168

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juni 2026.